

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinându-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Să ne pronunțăm!

Mare meșter e guvernul unguresc! Știe toată lumea, că țeara cea adevărată demult și în cele mai hotărâte forme a respins deja reformele bisericesti. Știut este și aceea, că nici majoritatea parlamentară nu-i mai este sigură, cu toate-că parlamentul numai oglinda fidelă a țării nu este, ci din contră tot ce se poate imagina mai artificial, mai falsificat, prin terorism, presiune și corupție.

Ce are însă a face? Nu de geaba este statul unguresc un stat „constituțional“! Se găsec căi și mijloace de a produce aparența, că țeara și guvernul una sînt și cel din urmă numai dorințele celei dintâi se străduiește a le realiza. Sau dacă nu, cel puțin gălagie se poate face, ca lumea neinițiată să fie indusă în eroare și să nu înțeleagă, că toată parada de „liberalism“, toată sforțarea guvernului sub losinca „intereselor statului“ și ale „națiunii“ nu sînt decât o desperată încercare de a menține la putere partidul jidano-maghiar poreclit liberal.

Înainte de asta cu un an de zile, când clerul și credincioșii diferitelor confesiuni, în corporațiunile lor legale, au protestat contra politicii bisericesti și tot asemenea au făcut și alegătorii și cetățenii nemaghiari în mai multe mii de meetinguri, guvernul de geaba a găsit modalitatea, prin care să producă aparența, că a „paralisat“ această fidelă expresiune a țării. Și-a pus adevărat la cale congregațiile comitatense să voteze sub egida șpanilor și a solgăbirilor încredere politicii „liberale“ a guvernului. Și nici că-i păsa că și copiii de școală știu cum se „aleg“ congregațiile în ziua de astăzi și ce valoare au voturile de încredere ce guvernul își comandă dela acest specific *lucus a non lucendo* al sistemului reprezentativ.

Pe urmă în iarna de față a început confesiunea romano-catolică a protesta a doua-oră în mai multe adunări de stil mare, ținute la Șopron, Teresiopol și Budapesta, din care s'a văzut că curentul antireformist este între credincioșii celei mai numeroase și mai puternice confesiuni cu mult mai serios decât se poată fi paralisat prin răsvoturile mamelucilor comitatensi.

Expedientul a fost iute și de grabă aflat și de astă-dată. Guvernul care își hrănește zilele din corupție și decadentă, nu s'a sfiit a recurge la mijlocul imoral, că sînt între catolicii din țeară

destui decăzuți, care se facă treaba guvernului, în calitate de catolici, combatînd autoritățile bisericii, desconsiderând morala și încheieturile credinței, punîndu-se în conflict cu biserica, ai cărei fii se pretind a fi. Lucru foarte simplu. Dacă un Moldovan Gergely, în simbria și la porunca guvernului, combate și defaimă pe factorii autorizați ai politicii poporului român în calitate de Român, pentru-ce se nu aște guvernul și între catolici instrumente, care afișând numai catolicismul se-i facă aceeași treabă contra bisericii catolice.

Cu ajutorul instrumentelor de felul acesta, se pregătește tocmai guvernul a „paralisa“ efectul marilor adunări catolice, înscenând contra-meetinguri ale așa numiților catolici-liberali.

Evident, că toate aceste apucături n'ar avé nici un înțeles, dacă guvernul ar fi sigur că reprezintă voința țării și are spriginul convenit ca să realizeze reformele. Nu este însă sigur, ci voește să producă numai confuzie, ca să poată pescui în turbure mijloacele de a se menține la putere.

Unde va ajunge pe această cale, va vedé singur, după-cum sperăm, destul de curînd. Pentru noi mai important decât răspunsul la această întrebare, este faptul constatat, că guvernul n'a avut încotro, ci a fost silit să pună singur cestiunea pe terenul plebiscitului. Cerînd însuși votul congregațiilor, ale consiliilor comunale și acum în urmă ale adunărilor populare, a recunoscut, ca soarta proiectelor sale bisericesti, și în legătură cu ele existența guvernului, nu mai au să se hotărască în parlament, ci prin votul obștiei cetățenilor.

Este prin urmare de datorința cetățenilor ca să se pronunțe, căci guvernul însuși cere. Romano-catolicii s'au pronunțat, și votul lor, dat sub auspiciile tuturor factorilor, care constituiesc această biserică, nu poate fi întunecat de cei-ce se pun în conflict cu biserica. S'au pronunțat și Sârbii, Slovacii, și în cele din urmă chiar și Sașii. Ne-am pronunțat și noi Românii în cele vre-o 40 de meetinguri ale anului trecut, dar' atuncia am făcut-o împărțiți în cercuri electorale și mai mult numai ca alegători. Guvernul ne indică însă acum calea și ne provoacă chiar să ne pronunțăm înă odată, în mod mai impozant, în adunări mari, ca popor întreg și ca totalitate a credincioșilor bisericilor noastre naționale.

Să ne pronunțăm dar'! Nu ne îndoi-m că în această vreme conducătorii autorizați ai politicii noastre naționale, în conțelegere cu bărbații normativi ai bisericilor noastre naționale vor lua inițiativa și ne vor arăta modalitățile, ca să o facem în mod impunător și vrednic de importanța poporului nostru.

Congresul naționalităților. „Neue Freie Presse“ dela 15 n. l. c. anunță că dl Dr. Rațiu i-a trimis recercarea să comunice cetitorilor sei, că nu este adevărat că comitetul central executiv al partidului național român ar fi hotărât, ca partidul național român să nu participe la plînuitul congres al naționalităților ungurene, ci tocmai contrarul este adevărat. Acum dar' vor crede și guvernamentalii maghiari.

Presa croată și sârbă despre suspendarea noastră. Ziarele „Agrar Tagblatt“ și „Branik“ publică corespondențe originale foarte amănunțite, ce li-au fost trimise din Sibiu despre oprirea foilor noastre. În ambele foi corespondentul expune simplu faptele așa cum s'au petrecut în adevăr dela prima oprire în ziua de 16 Decembrie anul trecut, amintind greutățile întâmpinate și sfîrșind cu procesul „Foii Poporului“ dela 3 Februarie n.

Corespondența din „Agrar Tagblatt“ sfîrșește cu aceste cuvinte: „Deoarece însă tendența de a nimici foile este pe deplin vădită, putem să fim pregătiți la nouă incidente“.

Redacția lui „Branik“ însoțește corespondența cu aceste rînduri: „Avînd în vedere tot ceea-ce ni-se scrie din Sibiu, înțelegem foarte lesne amărțciunea Românilor în urma unor astfel de procedări, decât nu putem pricepe, cum stăpînitorii de astăzi cred, că prin măsurile de acest soi vor pute căștiga pe Români pe partea lor ca „aliați“ în contra Slavilor; dar' ce se mai poate încă zice despre politica înaltă a Maghiarilor, crezînd că România va merge laolaltă cu ei în tripla alianță. „Ți-ai găst-o“.

Străinătatea despre cauza noastră. O telegramă privată ne vestește, că știri sosite din Angliera anunță ținerea mai multor mari meetinguri la Londra și Oxford în cauza română. Astfel mai curînd decât singuri am sperat s'a dat de gol minciuna patriotică, că în cercurile politice competente ale Angliei ar exista părerea, că interesele triplei alianțe, a cărei prietenă este Angliera, cer menținerea statului quo în Ardeal.

Eliberarea lui Lucaciu.

(Raport special al „Tribunei“.)

(Urmare și fine.)

Șirul toastelor s'a continuat prin următorii: Dl Dragutin Milcović salută pe cel scăpat din lanțurile dușmanilor, ca trimis al tinerimii române din Viena. — „Ziua de astăzi“ — zise d-sa — „este un îndoit praznic și o mare zi de bucurie pentru toți aceia, în piepturile cărora bate o inimă română. — Departarea a împedecat pe Români vienezi a veni mai mulți, la această sîrbare, dar' suflul lor simt că plutește în această sală. Acesta îmi șoptește mie, ca prin graiul meu să interpretez simțămintele lor față cu D-Ta părinte Lucaciu, și față cu principiul, al cărui anteluptător ești; ear' voi, iubii colegi, primiți salutări frățești dela Vienezi“.

După unele cântări ale corului și ale dlui Aurică Pop, executate solo pe pian ia cuvîntul părintele Lucaciu. „Domnilor și fraților! Dați-mi voe să Vă mai vorbesc un moment. D-Voastră ocupându-Vă cu studiul de sigur ați cetit și în cartea vieții și ați aflat, care sînt condițiunile ce asigură viitorul popoarelor. Cea mai de căpetenie se cuprinde fără îndoială în caracter. Caracter privat, caracter public, caracter politic ne trebuie nouă și tuturor.

„Stadiul luptelor grele este mai ales momentul, în care acest caracter se manifestează. El e ca aurul, ascuns în sinul munților și care numai trecut prin topitoarea greutăților și persecuțiilor devine monetă curentă în viața popoarelor.

„Am vorbit, domnilor, cu un bărbat de înaltă poziție, și acesta mi-a spus, că ne lipsește aceea sumă de caractere, care să fie adecvată celorlalte însușiri frumoase ce le posedem.

„Mă înveselesc mult, când ved, că D-Voastră cunoașteți adevăratele caractere și le simțiți. O forță magnetică află în persoanele cu o asemenea distinsă însușire, care atrage pe toți în giurul seu.

„Sîntem fericiți, domnilor, a avé în mijlocul nostru și a saluta un astfel de caracter în persoana iubitelui meu prieten Vasile Mangra, care cu bărbăție înfruntă vijeliile ce cad asupra sa și stă neclintit.

„Numai noi Românii și frații noștri slovaci au asemenea caractere. Pururea îmi voi aduce cu plăcere aminte de timpul petrecut în temnița dela Seghedin cu un rar caracter cu iubitul Hurban Vajansky. M'am delectat în jocul armonie al însușirilor omului acestuia, sărac în averi materiale, modest în poziție, ajuns la pușcărie, oprit în manifestarea dragostei fidești față cu morfimentul părintelui seu. Sublim caracter, încât simțesti și în temnița o fericire a fi împreună cu el.

„Ridic și închin pîharul meu în onoarea acestor prea vrednici fii ai popoarelor lor, în

onoarea confratelui V. Mangra, pe care îl îmbrățișăm cu toții și în onoarea lui Hurban Vajansky. Cred că vorbesc din inima tuturor trimițîndu-i o salutare de sănătoasă eșire din temniță, ale cărei zăvoare acui se vor deschide și pentru d-sa“.

Toți au grăbit a ciocni păharele cu părintele Mangra, ear' aplausele la adresa d-sale și a domnului Hurban nu voiau să încete.

Șirul vorbirilor s'a facheiat prin dl Ilie Daian, prin următoarele:

„Ne-am adunat la o sîrbătoare familiară, și ne pomenim la una națională. Am venit să ne împărțim din bucuria unei familii, care demult și-a pierdut odorul seu și astăzi ear' și-l-a aflat, am nimerit însă la un iubileu al neamului.

„E caracteristic, că avem familii, a căror jale e jalea întregului popor, și a căror bucurie cu drag o împătașesc toți fiii credincioși ai neamului nostru. E caracteristic că din sîrbările unor familii se fac sîrbări naționale, semn că acele familii și-au legat interesele lor de ale neamului, și-au supus chiar simțămintele firești — celor naționale.

„E caracteristic aceasta pentru timpul nostru și de ar da Dumnezeu, ca cât mai multe atari familii să avem, căci bine e așa.

„Familia eroului nostru e chiar vrednică, ca la bucuriile ei să se alieze toată lumea românească; și națiunea o poate face aceasta cu fală. Un părinte, care astfel de exemplu a statorit fiilor sei, ca eroul nostru, e vrednic de numele de părinte, și ca părintele familiei, și ca părinte sufletesc al bunilor sei parochieni. Și o mamă, și a mama aceea care astfel de învățătură dă fiilor sei, cum doamna Lucaciu a dat în cele mai grele momente la Dobriin, e vrednică de numele scump de mamă, și de mamă română. Nu e mirare dacă fiii și ficele atăror părinții cu dulci speranțe umplu inimile părintești.

„Cu fală privesc în giur la această aleasă familie, așa de bine reprezentată în cununa noastră. Cu drag mă gândesc și la cei de departe ai familiei. Cu pietate sboară gîndul meu la venerabilul părinte al eroului nostru, și-mi aduc aminte de durerea lui dela ultima pertractare din Sătmar. Cu admirație gândesc la credincioșii fii sufletesti din Șești și giur. D'apoi la ficele doritoare de liberarea părintelui lor — în București — și la ficiorul tatii din — Roma.

„Mă opresc un moment cu gîndul în urbea eternă, la acest tîner fiu al neamului nostru, care de 6 ani și-a părăsit patria, ca să se ridice de tîner în sferile ideilor mari și eterne; să vadă în toată ziua monumental mărț al originii noastre, morfimentul marelui nostru bărbat, care persecutat, ca și tatăl seu iubit, a murit în exil; apoi catacombele, neperitoare dovezii despre persecuțiunile, la care sînt expuși în totdeauna cei-ce luptă pentru ideale, și se petreacă acolo,

și firești, care ar fi trebuit să ne lege frățește de 50—60 ani deja. Și astfel s'a întemplat, că nu sînt în stare să-mi exprim mulțumita în limba românească pentru ceea-ce ar trebui să fie simbolul noului curent și ceea-ce va și fi.

Și într'adevăr, este mai mult decât înțelegerea intereselor comune pornirea care V'a îndemnat pe Domniile-Voastră, fetele națiunii române din Ungaria și Ardeal, a oferi scriitorului modest și, durere, și poetului Slovacilor, un dar măreț, pe care pe departe nu l'a meritat: aceasta e un semn al tragerii de inimă, al unei simpatii, mai sfinte și rodnice, mai sublime și statornice decât interese, semn de tragere de inimă, și — se o spunem verde, — de dragostea unui popor față cu celalalt. Floarea mirositoare a unei națiuni, roua cea gingașă strălucitoare ca cristalul, *cununa fetelor sale*, nu aduce lauri ca dar fiului unui alt popor, dacă iubirea reciprocă între aceste două popoare nu este pe deplin serioasă. Numai astfel pot să-mi explice prisosința cea mare de bunătatea D-Voastră, față cu neînsemnătatea mea, numai în acest sens pot să primesc fără a mă rușina, ba cu mîndrie și bucurie darul cel măreț al Domnilor-Voastră.

Nefind încă liber, cu mîinile legate, aproape, fără contact cu lumea din afară, nu pot deocamdată să-mi exprim altfel mulțumirile, decât prin aceste rînduri; și aceasta chiar legat cu pericol și pe căi ocolite. Sa-

* Originalul este scris în limba germană.
Red. „Trib.“

FOIȚA „TRIBUNEI“

Revedere.

Salutare, neînfrînto, îți urez zile senine,
O „Tribună“, Tu lumina neamului meu asuprit,
Reveniși în casa noastră ca s'aduci noroc și bine,
Dumnezeu te-aduse 'n pace! Între noi: *Bi-ne-ai venit!*

Revederea Ta ni-i scumpă, că te știm eliberată
De sub dupla sufocare-a dușmanilor ne'mpăcați,
Și de nou, întinerită, inima Ta o să bată
Pentru toți cei-ce 'n durere și în luptă-Ți
sîntem frați! . . .

Tu-Ți cunoști sfînta chemare, și Te lupti cu vitejie
Sub drapelul libertății pentru limbă și popor,
Și de-aceea ziua-aceasta e o zi de bucurie:
Toată inima română caldă e de-al tîu amor!

Suferința și năcazul, ce de veacuri drept tovarăși
Ne 'nsoțesc pe calea vieții, — astăzi par'cău
dispărut, —
Și pe față, 'n ochi, în suflul, blînda fericire
earăși
Zimbitoare azi ne șterge lacrimile ce-am avut.

Inimicii din aleșuri Te pîndesc de ani de-a
rîndul
Să te plece, să-Ți răpună viața scumpă; dar'
Tu stai

Neclintită ca o stîncă, — căci senin îți este
gîndul
Și-i sfîntă ca rugăciunea conștiința ce o ai.

Înainte! tot 'nainte pe-a virtuții lungă cale,
Sentinelă neadormită, — și-i vede dușmanii Tîi
Umiliți, — cum o să caute la splendoarea glo-
riei Tale,
Și-or vedé: noi unde sîntem și-unde vor să
fie ei! . . .

Biruința e a noastră, căci luptăm pentru dreptate,
Și dreptatea-i armă sfîntă, dar de sus dela
Christos;
De-or cădă martiri cu sute, din cenușa lor
nasc fapte
Ce-or crea națiunii noastre viitorul glorios!!

Vestitoare de mari fapte îți doresc să fii
„Tribună“,
Glasul Tîu vecinic rămîna glasul neamului
român;
Tu cu noi și noi cu Tine deapurea împreună
Vom lupta pe viață, moarte, contra ori-cărui
păgîn! . . .

Salutare înc'odată! îți urez zile senine,
Stea care conduci națiunea la limanul mult dorit,
Reveniși în casa noastră ca s'aduci noroc și bine:
Dumnezeu Te-aduse 'n pace! Între noi: *Bi-ne-ai venit.*

Arad, 15 Februarie 1894.

Alexandru Muntean al lui Vasile.

Epilog

la

darurile fetelor române.

Fapta bună și marimimoasă naște mai
mult bine decât poate spera inima nobilă care
a zămislit-o. Gingașele odoare ale neamului
române, inducînd prin strălucirile lor da-
ruri suferințele fraților noștri întemnițați, au
dat curs liber sentimentelor într'o formă fiind
învăpăiată de dragostea de neam și de cari-
tatea pentru cei-ce nevinovați sufer, caritatea
ce numai în inima femeiască înflorește în toată
măreața ei splendoare. Dar' alătura cu această
dovadă de inimă nobilă românească se pot mîndri
de un al doilea rezultat, și mai mare, și mai
frumos.

Înbreia neamului românesc n'au avut
trebuință să o căștige, căci a lor a fost, în-
treagă, totdeauna. Și-au căștigat însă, și ni-au
căștigat nouă tuturor, inimile unui popor în-
treg, unui popor martir ca și al nostru, unui
popor cu care aceeași soartă avem în sufe-
rințe și lupte pentru limbă și neam. Trimi-
țînd martirului-poet al Slovacilor, neînfric-
atului Svetozar Hurban-Vajansky, cu-
nuna de lauri, într'o formă meritată pe căm-
pul senin al poeziei și pe cel dureros al luptei
naționale, au dat viață caldă prieteniei
româno-slovace, au adîncit-o din sfera rece,
chibzuitoare a intereselor, în văpaia roditoare
a inimilor. În acest chip fetele române au

contribuit la realizarea alianței naționali-
tăților, prin farmecul candid al unei singure
fapte nobile, mai mult poate decât toate nisuințele
frunțașilor și ale presei celor două popoare.
Așadar, iubite sorioare, că la acest re-
sultat nu v'ați gîndit? Așadar că nu ați
fi crezut, că pe lângă virtuțile omenești și
românești, dovedite prin darurile Voastră,
veți avé și mai înregistrați și un asemenea
succes politic? . . .

Și totuși așa este! Servească drept do-
vadă următoarele manifestațiuni, că ați cucerit
cu asalt toate inimile prietenilor noștri um-
briți de *Tatra* cea înaltă și prin aceasta ați
strîns alianța dintre noi și ei cu legăturile si-
gure și trainice ale iubirii:

Scrisoarea

adresată

domnișoarei Felicia Rațiu
de către
domnul Svetozar Hurban-Vajansky.

Preastîmăt Domnișoară!

Nu e decât în parte vina mea perso-
nală, că acum, când voesc să vorbesc din
inimă, trebuie să mă servesc de o limbă străină
nouă amîndurora*): împregiurările nefaste au
fînut departate ambele vrednice națiuni, cea
română și cea slovacă; o stranie orbire nu
ne-a lăsat să pricepem interesele comune, mari

unde au petrecut și învâțat apostoli mari ai românismului. Dar' permiteți-mi să cetesc ceva și din niște epistole ale acestui fiu al eroului nostru:

„Și cum se au mă întristez? Ungurii nu vă dau pace nici în temnițe, sântei persecutați de aceea, care ar trebui să vă aperse... Și când se va găta cu aceea? Când va sosi timpul liberării? O, Doamne! Dreptatea s'a ascuns, și cel-ce o caută e persecutat...“

Într'altă epistolă!

„Religiunea și națiunea trebuie să le avem scrise în inimile noastre. Eu numai aceasta o doresc, ca să fiu martir al religiei și națiunii mele. Și pentru mine va veni timpul, când voi trebui să lupt în contra nedreptății, însă voi învinge, pentru că eu mine este Dumnezeu, și cu noi cu toți este D-zeu.“

„Câte speranțe nu putem lega de acest tânăr fiu român. Și pe cât de plin de speranțe sânt tinerii acestei familii, pe atât plini de fapte și respect bătrânii ei, de aceea cu fală ridie păharul meu pentru întreaga familie Lucaciu. Să trăiască și înflorească!“

Înainte de discursul dlui Daianu uitase amintit, că dl Iuliu Maniu a dat cetire numeroaselor depeși și scrisori de felicitare la adresa celui eliberat.

Printre toate corul improvisat de dl A. Pop a delectat pe cei prezenți cu însuflețite cântece naționale. (Durere, că starea tinerimii nu permite a-i pune la dispoziție mijloacele necesare pentru instruirea bunelor puteri și voci!)

În tot discursul serii a fost cea mai mare însuflețire, care a ținut până după oarele 2 d. m. n., când părintele Lucaciu ridicând masa s'a retras, însoțit și petrecut până la locuința sa de toți participanții.

Înainte de a se sfârși a mai cântat odată imnul național. Strofa ultimă dela „Murim mai bine în luptă“... încolo s'a repetat de 10 ori. — Sunetele melodiei acestor rînduri, eșite din cel mai adânc fund al inimii noastre, va fi ajuns de sigur și până la onorariile cetitorii. Cei-ce nu le vor fi auzit încă repețească-le acum la cetirea acestor șire.

Astfel au s'rbat Românii eliberarea părintelui Lucaciu, prin o prea frumoasă manifestare națională, din care fiecare s'a putut convinge, că nici cele mai grele persecuții și asupriri nu ne pot intimida și constrînge la depunerea armelor și la capitulare. Din contră asupririle ne unesc tot mai mult și ne leagă tot mai strîns pe unii de alții.

Să jurăm, că nici o putere nu va mai fi în stare a ne despărți până în sfîrșit! Să joare tot insul, că nu se va retrage „din gloriosul loc“. Multe sacrificii am adus, multe ni-se mai cer. Dar' trebuie să le dăm, căci ele grăbesc apropierea zilei mult dorite de libertate națională. Așadar' măriți nație română știind, că

„Decât Româniea și al ei cuvânt
„Numai sus în ceriuri Tatăl e mai sfânt,
„Tot ce-avem pe lume mai măreț, mai rar
„Sus pe-al ei altar! Ilie din Urseni.

Sașii „împăcați“.

Sub titlul „Deputații noștri“ scrie ziarul săsesc „Kronstädter Ztg.“ un prim-articol, în care ia pozițiune față cu deputații sași din parlamentul maghiar. În introducere spune, că deputații maghiari, care au eșit din partida

gubernamentală, și-au împlinit numai datoria, apoi continuă:

„Căci datorința fiecăruia, asemenea și a deputatului sas este, ca pe alegătorii sei, care l-au ales și a căror părere trebuie să o reprezente în parlament, să nu-l lase în îndoeală în privința aceea, că ce pozițiune ia el față cu proiectele politice-bisericești ale guvernului, care au s'gduidat atât de tare întreaga țară.

„Deputații noștri au fost aleși pe baza programului popularului săsesc din 17 Iunie 1890: acesta, ear' nu decisiunea vre-unei partide parlamentare, este pentru ei directiva... Deputații noștri au fost aleși prin voința liberă a alegătorilor lor, ear' nu prin ajutorul vre-unui fond de partid... Noi putem și trebuie să pretindem dela ei, ca să respecte voința alegătorilor lor“.

După aceea spune, că proiectele politice-bisericești ale guvernului amenință biserica săsească, că diferite cercuri electorale săsești vîd un pericol în ștergerea §. 12 (proiectul de lege pentru copii din căsătoriile mixte) care ar avè ca urmare s'gduidarea bazei legale, pe care zace definitivă uniunea a Transilvaniei cu Ungaria (?)...

„Noi nu hesităm a declara, că în aceste confuziuni politice, de o miie de ori mai mult ne interesează și ne pare mai important de a ști, că oare pentru deputații noștri e mai normativă voința alegătorilor lor sau aceea a partidei guvernamentale, decât știrea, că unul sau altul a fost candidat în vre-o comisiune oare-care.

„În cestiunea de existență națională nu cunoaștem jocuri ascunse: deputații noștri nu și-au manifestat ideile lor, noi nu voim să le ascundem părerea noastră.

„Și părerea noastră este: Deoarece noi nu putem presupune, că cercul electoral al țerii Bârsei a redactat rezoluțiunea sa numai pentru scopul, ca să asigure înaintea lumii, că lovitura, care ni-se va da prin ștergerea §-lui 12, ne va durè, deoarece noi mai departe nu putem presupune, că cercul electoral al țerii Bârsei își va schimba vre-odată părerea sa bine chibzuită, deoarece noi mai departe nu putem presupune, că cercul electoral al țerii Bârsei va încuviința vre-odată, când unul dintre deputații noștri vor aproba un proiect de lege, care a fost declarat de „turburător al păcii confesionale din țară, prin urmare fatal“, deoarece în fine noi știm, că îndrèțul acestei păreri a cercului electoral al țerii Bârsei, stau toți alegătorii sași din țeara Bârsei — sântem îndreptățiți a ne exprima hotărîta noastră desaprobare pentru cazul când deputații noștri vor vota în parlament pentru ștergerea §-ului 12.

„Ei pot vedè și din rezoluțiunea cercului nostru electoral al țerii Bârsei, că dacă ei vor vota contra ștergerii §-ului 12, vor fi siguri de aprobarea noastră cea mai hotărîtă și plină de bucurie“.

Censura amvonului.

Despre afacerea Goldiș-Diamandi ni-se mai scrie:

Oradea-mare, 12 Febr. n. 1894.

Știut este, că Românii din Oradea-mare aproape și-au perdut limba și moravurile străbune; în mijlocul masei covârșitoare maghiare abia mai vorbește câte unul românește într'un groaznic jargon unguresc și abia mai vrea să știe de originea și moravurile străbune. Un

tînăr diacon, părintele Nicolae Diamandi, vîzîndu-și în pericol biserica pentru care chiar familia sa a adus atâtea jertfe, și-a ridicat glasul de pe amvon într'o frumoasă predică.

„E goală biserica“, — zice părintele Diamandi, — „căci a slăbit credința, ear' credința a slăbit din pricina școalelor lipsite de caracterul confesional la care își trimit părinții cu predilecțiune copiii. Școalele neconfesionale au introdus în casele voastre limbă, moravuri și credințe străine, v'au denaturat, întoarceți-vè dela calea aceasta, luați-vè cultura din școala bisericii voastre maice, unde veți reafla limba și străbunele moravuri“.

A urmat apoi diaconul a desfășura sfințenia căsătoriei și pericolul căsătoriei civile, degradarea omului la un contract convențional. Sè păstrăm caracterul religios-moral și național în familie, zice în sfîrșit diaconul ortodox și român.

Și când a făcut-o aceasta și-a împlinit misiunea sa militantă pentru care a luat darul, așa precum o împlinesc preoții tuturor confesiunilor.

„Cuvîntul“ bisericii a fost apoi colportat pe strade, tăietii împregiur au fost atinși și părintele vicar episcopesc a trebuit să le dea satisfacție. Dar' sè fim obiectivi.

Sas Ede, un ogărit de Ovreu și unul dintre cei-ce au condus astă-vară turburarea contra Românilor, chiar și contra părintelui vicar, acum redactorul dela „Nagyvárad“ a intervievat pe dl Goldiș și scrie așa:

„Acest exemplar și mai presus de toată lauda prelat, a dat expresiune resentimentului față cu predicatul prin aceea, că a întors dosul amvonului (elfordulva a szosoktél), zice pericinatul. Intervievul și-l introduce așa: „Trecutul vicarului episcopesc Isosif Goldiș ne face să credem, că dînsul e un atare om, precum ar trebui mulți să fie în interesul prieteniei româno-maghiare. Speram, știm, că patriotismul dlui vicar și de astă-dată se va îngrijii ca atari predici scandaloase să nu mai mardărească biserica, și că nu ne-am înșelat în presupunerea noastră, dovedește întrevorbirea aceasta cu dînsul.“

„E drept“, zice dl vicar, „că am fost prezent Duminecă când a predicat Nicolae Diamandi. De loc m'a surprins când l'am vîzut urcînd amvonul, pe când dînsul e numai diacon, și numai cu concesiune prealabilă îi este permis să predice. În cuvîntarea sa n'a numit expres guvernul și proiectele, școala și limba. Mai puțin mi-a plăcut tonul cuvîntării, modul de predare, care făceau impresia în mine că voește să-și continue în biserică rolul ce și-l-a luat în congregația orășenească. (Bine înțeleg, părintele Diamandi a vorbit și în congregație contra proiectelor). Am și dat expresiune indignării mele (méltatlankodás) și fiți convinși, că m'am îngrijit ca asemenea scene să nu se mai repețească în biserică. Până când voi fi eu vicar în Oradea-mare, nu vor duce politica în casa lui D-zeu“. Și ca să nu rămînă în nedumerire Ovreul, la despărțire l'a mai îndreptat că, „fiți convinși că eu imi fac datoria“.

„Apoi“, urmează Ovreul, „părintele vicar a făcut următoarele dispoziții:

1. „A admoniat pe protopopul Toma Păcală să-și grijească de preoți.
2. „A citat la sine pe diaconul Diamandi și l'a admoniat, ca de altă-dată să vorbească mai moderat.
3. „A exmis o poruncă (irásbeli rendelet), că dacă preoții vor a mai predica, să însinue

obiectul predicii la dînsul ori la protopop, adevăc să supună manuscrisul predicii la censura Cuvioșiei Sale sau a protopopului.“

Așa a îngunuchiat biserica din Oradea-mare înaintea Ovreului Sas Ede, și s'a introdus censura patriotică în magisterul bisericesc, pentru-că există ceva la mijloc, un:

Iezi piczi tarka
Se fille se farka
De jol tudja jezsuita
Honnán jön püspöki mitra.

Modest.

Corespondență din Viena.

Viena, 13 Februarie.

(Situatia politică — Coaliția în primejdie — Te-tipurvoorești.) În câteva zile Reichsrathul se va întruni din nou pentru a-și relua activitatea. Starea de spirit în care se află guvernul în apropierea acestui eveniment nu trebuie să fie tocmai prea plăcută. Căci faptul că coaliția ministerială are deja trei luni de viață dela nașterea ei, nu poate induce în rătăcire pe nimeni asupra împregiurării, că poziția cabinetului Windischgrätz este și astăzi tot atât de nesigură și slabă ca în ziua când a venit la cărmă.

Vieața politică afară din parlament nu cunoaște considerație; ear' când se va produce măcar o mică spărtură în zidul de apărare al coaliției, toată existența ei este pusă în joc. În cursul săptămînilor din urmă s'au întîmplat unele lucruri, care fîrmuresc în mod simțînt șansele ministerului Windischgrätz. Înainte de toate trebuie amintit votul de neîncredere, ce o parte a alegătorilor contelui Hohenwarth i-a trimis acestuia. E știut lucru, că din cauza alipirii clubului Hohenwarth la coaliție au eșit zeci de membri, deputați în-goslavi (Slavi de Sud) din carele clubului și pe atunci încă s'burau svonuri despre nemulțumirea observată în rîndurile alegătorilor contelui Hohenwarth pentru tactica urmată de el. Această nemulțumire și-a găsit acum expresie într'un formal vot de neîncredere. În documentul acesta se arată, că contele Hohenwarth, prin întreprerea sa în coaliție, a scăpat din vedere interesele alegătorilor sei, fiindcă prin fața lui a ajutat pe liberali să vină la putere și la influență în conducerea statului. Pentru acest cuvînt alegătorii declară, că nu mai au încredere în deputatul lor de până-acuma. Efectul acestui vot de neîncredere se așteaptă încă; până acum putem semnala numai știrea de altfel foarte probabilă, că contele Hohenwarth ar avè de gînd a-și depune mandatul de deputat. Dacă s'ar întempla acest cas, ar însemna mare lovitură pentru coaliție, căci numai contele Hohenwarth a putut, deși tot numai cu multe greutate, să țină strîns diferitele elemente din clubul seu.

O primejdie și mai mare pentru guvern s'a născut dintr'un număr de întemplări ivite în dieta provinciei Vorarlberg. Precum se știe, provinciile Vorarlberg și Tiral se bucură în cestiune de apărare națională de o oare-care autonomie, care se manifestă între altele și prin aceea, că reprezentanțele legislative ale acestor două provincii au drept a discuta asupra proiectelor despre armată ale guvernului și a lua hotărîri. Dieta din Vorarlberg, anume comisia pentru lucruri militare a ei, s'a folosit în măsura cuvenită de acest drept, modificînd în desbaterile ei pe deplin paragraful 8 al noiei legi despre Landwehr. Schimbările acestea se referă mai ales la prescripțiile privitor la slujba divină la miliție; și pe urmă sus numita co-

misie a mai introdus în textul sus citatului paragraf unele prescripții contra bătăii în armată, precum și în contra duelului. Nu începe îndoeală, că și majoritatea dietei ar fi votat aceste modificări propuse de comisia ei. Guvernul, spre a zădărnici acest vot, a pus capăt sesiunii dietale din Vorarlberg în mod atât de surprinzător, de grabnic, încât apare că ea ar fi vrut să pună dieta la reson. Procederea dietei, căreia pe semne se va alipi și dieta din Tiral, este de altfel numai o urmare a unei afaceri de mai înainte, prin care partidul catolic-conservator a fost adus la întărtare. În orașul Innsbruck a fost acum câteva luni împușcat în duel un medic de regiment. La înmormîntare, preotul militar refuzase să facă slujba bisericească. Aceasta a avut drept urmare pe de o parte transferarea preotului din cestiune în Bosnia, pe de alta o scrisoare de laudă, ce o trimise preotului episcopul militar Belopotocky. Se poate spune deja azi, că toate aceste incidente vor veni în discuție în camera deputaților și e foarte posibil, că conservatorii vor și să tragă consecințele cuvenite, adevăc că vor părăsi clubul Hohenwarth și astfel se vor lăpăda de coaliția guvernamentală.

O a doua afacere care poate aduce năpaste coaliției este împregiurarea, că ministrul de instrucție, cavalerul Madeyski a ordonat acum câteva zile închiderea politehnicei din Graz. Spre mai bună înțelegere a afacerii, trebuie să ne întoarcem privirile îndrèt în vara trecută. Precum este știut, mai multe comenduri militare edasera puncate prin care studenții fiind oficeri în rezervă, sînt oprîți a fi membri în reuniuni studentești. Efectul acestor ordonanțe a fost, că studențimea dela toate școalele înalte din Austria se sculase în picioare spre a protesta. În vreme-ce rectorii tuturor acestor școale sprîngiau cererile studenților, rectorul din anul trecut al politehnicei din Graz se puse pe partea contrară studenților; ba făcuse și mai mult: când acestia au vrut să țină o întrunire pe teritoriul academic, chemase poliția, în ciuda tuturor obiceiurilor de până acum. Despre întemplările acestea a eșit nu demult o broșură în Heidelberg, care broșură a dat naștere la introducerea unei cercetări. Aderenții din Graz au fost interogați de cătră un comisar anunit al guvernului, dacă sus pomenita broșură s'a tipărit cu știrea și învoarea lor. După scurtă chibzuită între ei, studenții declaraseră, că da. Nu mai tîrziu decît a doua zi sosi dela ministru ordin telegrafic, ca pelegerile la tehnica să fie suspendate. Această aspră măsură a produs nu numai în cercurile de-adreptul interesate, dar' și în toată Styria ciuda și nemulțumirea și se poate zice fără pic de îndoeală că afacerea va avè urmare în parlament. Ea nu avea deloc ca efect să contribuie la întărirea coaliției, căci de azi deja se fac imputări partidului liberal, că portofoliul instrucției publice l'a lăsat pe mîna unui Polon rezervându-și pentru sine portofoliul ministerului de finance și de comerț pentru a face pe plac și după plac cercurilor dela Bursă.

Spre sfîrșit nu voesc să scap din vedere încă o împregiurare care nici ea nu este deloc menită a restrînge curelele și așa foarte slab atrînte ce leagă partidele coaliționale. Partidul liberal adevăc reușise la formarea ministerului, să se pună în programul acestuia un punct, care e îndreptat în contra „elementelor externe“. Întreagă presa jidovească se grăbi a tîlmăci acest punct ca îndreptat în contra partidului antisemit și salta în cer

dărje, dar' totodată ea este și speranța în biruința finală și chezașia mergerii laolaltă, nedespărțiri ca doi frați ce se iubesc în timpuri bune și rele.

„Mulțumita noastră cea mai ferbinte și salutul cordial Felilor Române din inima noastră cea sinceră și limpede ca apa isvorului de pe muntii noștri Tatras“.

În sfîrșit mai dăm loc și următoarei poezii publicate de ziarul „Dacia“ din Galați, care atât de nimerit tîlmăcește sentimentele tuturor Românilor.

DOMNIȘOAREI FELICIA RAȚIU

și amicelor sale de luptă.

Sè trăiți, mîndre copile, ale Romei strănepeate,
Sè vedeți realizate ale voastre visuri — toate!
Voi însufleștiți părinții, voi încurajați pe frați,
Ca să lupte pentru țară și n' durere-i mîngăiați.

Cine oare s' n'ndrănească steagul vostru sè-1
întine.
Ca n' rușine sè trădească și sè moară în rușine!..

Înainte, dragi copile; dela Tisa pîn' la mare
Astăzi toată româniea are-o singură oftare:
Sau trăim Români cu toții în străbunul nostru,
Sau cădem cu cinste în luptă pe al nației altar!

A. Rađu.

lutarile mele, iubitelor surori Române, fie ca fața Domnilor-Voastre ideală și de inimă să lege intim amîndouă popoarele.

Seghedin, 20 Ianuarie 1894.

Al Domnilor-Voastre devotat

Svetozăr Hurban-Vajansky,
întemnițat de stat.

Salut sincer

Fetelor Române de cătră fetele slovace.

(Trimis „Tribunei“ spre publicare.)

Din mijlocul Vostru, gentile surori române, a pornit o faptă, care în interiorul nostru, al Slovacelor, a dat naștere unei surprinderi pline de bucurie.

Prin darul cel frumos, cunună de lauri de argint, trimis nu demult, Vați adus aminte de întemnițatul nostru poet-scriitor, Svetozăr Hurban-Vajansky, prin care dar nu numai că l'a-ți distins pe el și l'a-ți procurat o mare, neașteptată mîngăiere în traul cel trist din temniță, ci ați îmbucurat în măsură mare și pe întreg poporul lui, pentru care faptă Vè exprimăm mulțumirile noastre sincere și adănc simțite.

Când norocul își suride mulți prieteni își stau la îndemână, dar' în vremuri de restriște rar îi găsești. Voi ni-ați dat dovadă despre o prietenie așa de scumpă, prin ceea-ce ați și dat confirmare pomirilor inimilor Voastre: căci, dacă până astăzi n'am fi auzit nimic despre Voi, acuma știm, că în fiecele

poporului românesc simțemîntul național e tare desvoltat, că sînteți marinimoase — faptele o dovedesc.

Atât Voi cât și noi puțin am știut până acuma unele de altele, despărțite fiind prin depărtare și prin deosebire de neam; acuma însă ne-au apropiat suferințele comune. Noi dorim ca pe lîngă aceasta să ne lege și adevărată simpatie. Nu se știe ce ne va aduce viitorul, dar' credem, că martirii Voștri și ai noștri, dăruiți prin Voi, nu suferă înzadar. Ori-ce însă ni-ar aduce viitorul, fie rău sau bine, acest nobil eflux al simpatiei Voastre pentru noi, ne va rămînè d'apururea în amintire scumpă și Vè rugăm a primi pentru el cele mai sincere și călduroase mulțumite ale noastre.

„Trăească!“ surorile noastre de alt neam, dar' atât de aproape inimilor noastre.

În numele tuturor fetelor slovace credincioase neamului:

Turceansky-Svaty-Martin, 4 Februarie 1894

Martina Olga Horvát m. p.

Bojena Mudron m. p. Olga Dula m. p.

„Národné Noviny“ dela 1 Februarie n. publică despre darurile oferite întemnițatilor noștri o foită cu titlul „Crăciunul în temniță“.

Descriînd starea sufletească a celor-ce sînt siliți, în seara de Crăciun, a petrece de parte de bucuriile familiei, urmează astfel:

„Dar' încă ce trebuie să simtă în seara aceea sfîntă acele inimi simțitoare care sufer în temnițe, care în luptă sfîntă pentru lucruri sînte, libertatea spiritelor, propagată de cătră Pruncul născut în iesle acum 1-93 de ani, unde nu aud nici un cuvînt de pe buzele celor-ce îi iubesc?“

„Ce trebuia să se petreacă în seara aceea în inima martirilor noștri, cel slovac și cei români, zăcînd în întunecimile temnițelor dela Seghedin și ale lui „Lőportárdűlői fogház“ din Budapesta?“

„Ne-am gîndit toți la dînsii, în suflet eram cu ei, pe aripile engetului și simțemîntului li-am trimis cuvînte de mîngăiere. Dar' nici Pruncul-Isus n'a uitat de ei! Și cum ar fi și putut, dacă întemnițatii noștri sufer pentru aceleleași principii și legi, care el, Mîntuitorul, le-a adus dela Tatăl seu ceresc.“

„A trimis dar' Pruncul-Isus pe solii sei, a deșteptat idea și a aprins entuziasmul în 550 de ângeri, Fetele Române, care convenind la un loc la lozina dată: „Totul pentru națiune!“ au ținut sfat hotărînd, că de astă-dată vor înveseli cu oferirea darurilor pe cei-ce sufer pentru națiune.“

„Vedeți acea gingășie în iubire de neam a Feteilor Române? Auziți glasul duos al inimii lor și frumșeta engetării lor?“

„Și ce veți spune, când veți afla că nu numai martirilor proprii ai neamului lor au dat dovadă despre nobilimea inimii lor, ci au

Se află de vânzare
O casa de fer Wertheim
Nr. 2. [440] 1-3
Informațiuni la
Administrația ziarului „Tribuna“.

Edict de licitație.
În 27 Februarie a. c. (Marți)
la 9 oare ante-meridiane se vor licita
public în Piața-mare 2 cai cu hamuri
și două trăsuri, care sunt proprietatea
massei concursuale C. A. Markovatz.
[449] 1-3 Curatorul masei.

„ARDELEANA“

Institut de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.

Convocare. [448] 1-1

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Ardeleana“,
societate pe acții, se invită în virtutea §-lui 18 al statutelor societății la a

VIII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Orăștie la 22 Martie 1894 st. n. după amiază la 2 oare,
în sala cea mare din casa proprie (Piața-mare Nr. 2).

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii peste tot și despre rezultatul gestiunii anului din urmă îndeosebi.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Deciziunea asupra compturilor anuale.
4. Deciziunea asupra împărțirii profitului curat, realizat în ultimul an de gestiune.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru anul viitor.
6. Alegerea alor 4 membri în direcțiune și întregirea altor vacanțe, necesare în urma aceleia.
7. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 28 din statutele societății.
8. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Domnii acționari, care în sensul §§-lor 20, 21 și 22 din statutele societății dorec a participa la adunare în persoană ori prin plenipotenți, sunt poftiți a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la casa institutului cel mult până la 21 Martie a. c. st. n. antemeridiane.

Totodată se aduce la cunoștință, că acțiunile din emisia nouă se vor elibera cu ocaziunea adunării generale din estimp.

Orăștie, la 26 Ianuarie 1894 st. n.

Direcțiunea.

LE GRIFFON
hartie adevărată franceză
SA SE OBSERVE MARCA.
A SE FERİ DE TOATE IMITAȚIUNILE.
CEA MAI BUNĂ
CEA MAI CĂUTATĂ
HARTIE DE CIGARETE
Cea mai prietenoasă pentru sănătate

Epilepsia

(Nevoia)

se poate lecu, fără recidivă. Mii de casuri dovedesc acest rezultat miraculos al științei.

Descriere amănunțită, cu marca postală pentru răspuns se se adreseze la [2786] 6-20

„Office Sanitas“,
Paris, 20 Boulevard St. Michel.

Betia

se vindecă prin Antibetin, întrebunțat cu rezultat strălucit în o mulțime de casuri. Nenumărate mulțumite primite dela cei vindecați se trimit franco la cerere. Fiind fără oricel gust, se poate da pătimășului de betie și fără știrea lui. 1 doză 2 fl. 20 cr. 1 doză dublă pentru morbul învechit, 4 fl. 40 cr. trimițându-se suma din urmă și se trimite franco în toate țările. Se capătă la farmacia „La Vultur“, Lugoj, nr. 308, Bănat. [2787] 6-30

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentată

Sistemul nervos

și
sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia. Se trimite sub plic pentru 60 cruceri în marce postale. [16] 4-52

Eduard Bendt, Braunschweig.

Un renume universal au dobândit
inelele mele de goldină,
pro bucată fl. 1.50.

Aceste inele nu pot fi deosebite absolut de loc de către specialiști de aurul veritabil și sunt executate în cele mai moderne fașoane, elegant și foarte fin.

Inelele mele veritabile de goldină posedă o astfel de durabilitate, că pentru păstrarea în totdeauna a lustrului auzului dau garanție de cinci ani în scris.

Nr. 142.
Inel de goldină p. cavaler
cu brilliant artificial
fl. 1.50.

Nr. 112.
Inel de goldină p. marchis
cu topaze de aur
imitat fl. 1.50.

Nr. 67.
Inel de sigilat de goldină
cu ametist imitat
fl. 1.50.

Nr. 117.
Inel de lord de goldină
cu türkis imitat
fl. 1.50.

Inele de logodnă pro bucată fl. 1.20.

Ca măsură ajunge o fășioară de hârtie.

Se trimite prin ramburs postal prin unicul deposit

Alfred Fischer, Viena,
I, Adlergasse 12.

La „Institutul Tipografic“
în Sibiu se află de vânzare:

PORTRETUL

dlui Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38x28 cm.

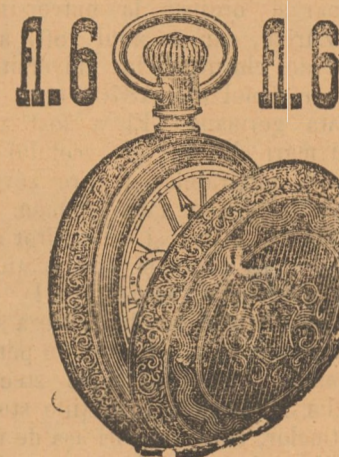
Preț 50 cr.

[306] 4-5

Depozitul principal

al

I-ei fabrici de bere de Steinbruch pe acții
se află în Sibiu, strada Schewis nr. 3,
unde se primesc comande atât pentru loco, cât și pentru cei
din afară.

Sensațiune

fac

orologele de buzunar goldin remont.
inventate acum.

Aceste orologe în urma eleganței și frumșei lor nu se pot deosebi de către orologele veritabile de aur, nici chiar de specialiști, orologele aceste fiind bine ciselate, rămân neschimbate. Merg corect. *Garanția trei ani se poate da în scris.*

Prețul unei bucăți fl. 6.

Lațuri de goldin cu carabină de siguranță, sport marquis, sau fașon cuirassă bucata fl. 1.50.

Pentru fiecare orologiu se dă gratis o tască de piele. [3] 4-9

Orologele goldin se întrebunțează de aproape toți funcționarii austro-ungari din cauza exactității lor. Se pot căpăta numai la depositul central:

Alfred Fischer, Wien I, Adlergasse Nr. 12.

„Gumpără dela faur, nu dela cărpaci!“

zice un proverb vechiu. [368] 1-24

Aceasta cu drept cuvânt pot a o referi la stabilimentul meu, căci numai un astfel de mare comerț, cum e al meu, are mari cantități de mărfuri per comptant și alte avantaje, spese ieftine, care în fine sunt în favorul cumpărătorului.

Mostre minunate se trimit la mușterii privați gratis și franco. Cărți și mostre, ca cum n'au mai fost până acum, pentru croitorii se trimit nefrancașe.

Stofe pentru haine.

Peruvian și Dosking pentru înaltul cler, stofe după prescripțiunile regulamentului pentru uniforme funcționarilor c. r. și pentru veterani, pompieri, gimnastici, livree, loden, stofe pentru billard, trăsuri, mese de joc impenetrabile, pentru jachete de vânători, stofe de spălat, pleduri de călătorie dela fl. 4 până la 14 fl. etc.

Mărfuri de lână, curată, trainice, bune, nu ca sărențe ieftine, care nu fac nici cât prețul pentru croitor, recomandă

Joh. Stikarofsky,

Brünn (Manchesterul Austriei).

Fabrica cea mai mare de stofe în valoare de 1/1 milion florini.

Trimite numai cu ramburs.

Correspondența în limba germană, boemă, maghiară, polonă, italiană, franceză și engleză.

Cea mai renumită marcă franceză
este și rămâne

Cognac MATIGNON

(Alexandre Matignon & Co. Cognac Francia)

Depositor general pentru Austro-Ungaria: **PFAU & Co.**

FIUME.

Se poate căpăta în toate prăvăliile mai bune de delicatose, în droguerii, farmacii, cofetării și cafenele. [2047] 16-20

PICĂTURI DE STOMAC

MARIA-ZELL,

de un efect excelent la morburile de stomac,
un medicament indispensabil de casă și
poporal demult cunoscut.

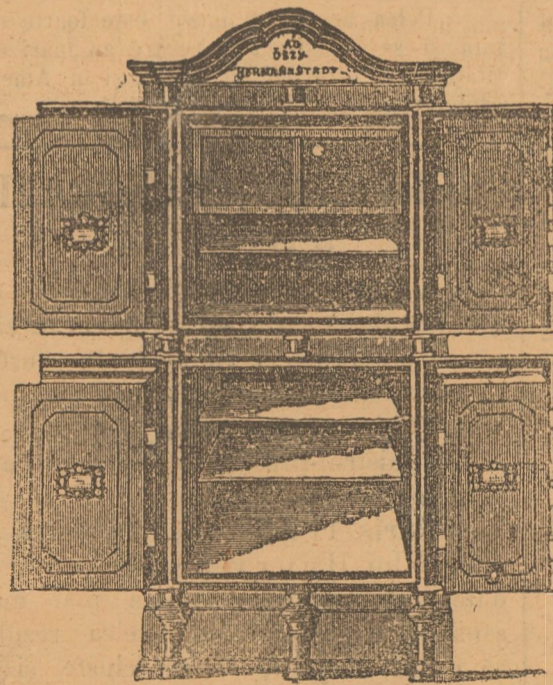

Simptomele, după care se cunosc morburile de stomac sunt:
Lipsă de apetit, slăbirea stomacului, răsuflare a miros greu, blesare, rigăcață acută, colică, arsuri în gât, producere peste măsură de flegmă, gâlbănare, greață și vomare, cărcei de stomac, scaun tare și cenșificățiune.

Și la dureri de cap, încărcarea peste măsură a stomacului cu mâncări și beuturi, la limbrici, morburile de ficat și hămoroidale un remediu vindecător probat.

La morburile numite picăturile de stomac Maria Zell s'au dovedit de mulți ani ca cele mai bune, ceea-ce confirmă sute de atestate. Prețul unei sticle dimpreună cu îndrumarea cum să se folosească 40 cr., sticlă dublă 70 cr. Expediție centrală prin apotecarul **Carol Brady, Kremsier** (Moravia). Cumpărătorii sunt rugați a fi cu precauțiune la marcă și subscriere. Să se considere ca veritabile numai astfel de picături, pe al căror emballage e lipită o fâșie verde cu cuvintele: „Garantez de veritabilitate“. Aceasta fașie e provăzută și cu iscălitura mea. [1859] 23-43

Picăturile de stomac Maria-Zell veritabile se află în Sibiu: Farmacia **K. Müller**, farmacia **Aug. Teutsch**; Făgăraș: farmacia de **Pildner**, farm. **Schuster**; Sighișoara: farm. **F. Folbert**, farm. **I. H. Weber**; Mercuria: farmacia **Albert Zink**.

Fabricat în țeară!

Ces. și reg. privil.

Prima fabrică de casse ardelenescă.

Existând de 12 ani, premiată cu mai multe distincțiuni a lui

A. Géza Öszy,

Quergasse Nr. 39, SIBIU, Hechtgasse Nr. 40.

recomandă

Cassele și cassettele sale de fier pentru păstrat bani, cărți și documente

sigure contra focului și spargerii

de construcție proprie a ei și putând fi deschise numai de cumpărătorul însuși. Diferite forme și mărimi, cu prețuri mai ieftine, decât asemenea produse din alte fabrici.

CASSELE

sunt expuse vederii cercetătorilor în localul fabricii.

Prețuri curente ilustrate se trimit la cerere gratis și franco.